

Hilde Garssen, Head of Business Services
ABN AMRO, in gesprek met Harm Kreulen,
Directeur KLM Nederland.

Groen een-tweetje

ABN AMRO is partner in het KLM Corporate BioFuel Programma. Hiermee levert de bank een substantiële bijdrage aan de reductie van de CO₂-uitstoot. Hilde Garssen (ABN AMRO): "Het mooie hiervan is dat je leert van elkaar. Je daagt elkaar uit om oplossingen te zoeken." TEKST RUUD SLIERINGS - FOTOGRAFIE RUBEN ESHUIS (P&I)

Hilde Garssen: "Wij zijn bijna twee jaar partner in het KLM Corporate BioFuel Programma. Uit volle overtuiging, want wij vinden dat we als organisatie verantwoordelijkheid dragen voor de duurzame toekomst van onze samenleving. Brengt het programma wat jullie ervan verwacht hadden?"

Harm Kreulen: "Onze biofuelvolumes stijgen en de prijzen ervan dalen. Mede dankzij dit programma gebruiken we nu op continue basis biofuels. Helaas zijn we de enige luchtvaartmaatschappij die het vliegen op duurzame biobrandstof zo structureel aanpakt. Neemt niet weg dat het succesvol is. Hoe meer partners meedoen, hoe sterker we dit programma kunnen maken."

Hilde Garssen: "Je kunt zoiets alleen samen tot een succes maken. Als je klanten en leveranciers vindt die mét jou willen werken aan de verduurzaming, creëer je meer effect. Daarom zijn we zo blij met dit programma. Het getuigt van lef, van de wil om het verschil te maken, en het ondersteunt de kernwaarden in ons duurzaamheidsbeleid."

Mindset

Harm Kreulen: "Werken aan reductie van de CO₂-uitstoot is een optelsom van activiteiten. KLM wil de uitstoot per passagier

Wat is biofuel?

Biofuel, ofwel biojetfuel, is gemaakt van alternatieve grondstoffen. Ten opzichte van fossiele brandstof kan duurzaam geproduceerde biojetfuel de CO₂-uitstoot tot wel 80% verminderen. KLM kiest voor duurzame biobrandstof, dat betekent dat de grondstoffen niet concurreren met de voedselproductie en geen negatieve impact hebben op de biodiversiteit. SkyNRG is het bedrijf dat duurzame biobrandstof levert en zich ook richt op de ontwikkeling van zogenoemde 'BioPorts' (biobrandstofproductieketens). Zij worden geadviseerd door een onafhankelijke Sustainability Board waarin WWF International, Solidaridad Network, de European Climate Foundation en Universiteit Groningen participeren.

in 2020 met 20% verminderd hebben ten opzichte van 2011. Dat bereiken we door schoner en efficiënter te vliegen, maar ook door afvalverwerking en catering aan te pakken. Materiaal recyclen we zoveel mogelijk: het tapijt in vliegtuigen is bijvoorbeeld gemaakt van oude uniformen van onze cabinemedewerkers. Wat veel scheelt, is het terugdringen van gewicht. Van trolleys, cargopallets, vliegtuigstoelen

tot dekens. Op veel terreinen kun je gewicht besparen en winst boeken, want voor elke kilo extra moet je meer brandstof meenemen."

Hilde Garssen: "Dat is heel tastbaar. Dat geldt bij ons bijvoorbeeld voor het vastgoed: we brengen ons portfolio in hoog tempo naar A-label en 'all-electric'. Een enkel gebouw is al energieneutraal. Daarnaast ontwikkelen we nieuwe financieeringsmodellen om de circulaire economie te ondersteunen en begeleiden wij klanten bij het verduurzamen van hun business. We sturen actief op zaken als afvalmanagement, autogebruik en duurzame catering. In Circl, ons paviljoen op de Zuidas, experimenteren we met circulair bouwen en ondernemen. De kennis die we daarbij opdoen willen we ook graag delen. Juist op dit gebied moet je elkaar adviseren en inspireren, ideeën en mensen verbinden, in grote én kleine dingen."

Harm Kreulen: "Precies. De impact van de luchtvaart op de wereldwijde CO₂-uitstoot is 2 à 3%. Dan kun je denken: wat maakt een biofuelprogramma nou voor verschil? Ik zeg: alles helpt. Het gaat daarbij niet alleen om absolute cijfers, maar ook om de mindset, zowel in je werk als privé. Als dit goed is, gaat het in het bedrijfs-DNA zitten. Zijn jullie medewerkers zich bewust van het feit dat ze meedoen in ons biobrandstofprogramma?"

Hilde Garssen: "Daarin kunnen we nog een stap zetten. Niet alle medewerkers zullen zich bewust zijn van deze samenwerking, terwijl het buiten kijf staat dat er een correlatie bestaat tussen de motivatie van medewerkers en hoe wij ons opstellen jegens duurzaamheid."

Harm Kreulen: "Herkenbaar. Vooral voor jonge mensen kan een duurzaamheidsagenda van de werkgever doorslaggevend

KLM is de enige Europese luchtvaartmaatschappij die tot 2018 **alle vluchten vanaf Los Angeles met biofuel** uitvoert. Als grondstof gebruikt de producent (AltAir) afgewerkt frituurvet.

in hun keuze zijn om voor betreffend bedrijf te gaan werken."

Impact minimaliseren

Hilde Garssen: "Het mooie van het KLM Corporate BioFuel Programma is dat als je bewust een partnership opzoekt, je ook automatisch leert van elkaar. Je daagt elkaar uit om oplossingen te zoeken binnen de marges van het haalbare."

Harm Kreulen: "Zo is het precies. Dat er wereldwijd gevlogen wordt, zal niet veranderen. Er is berekend dat het aantal luchtvaartpassagiers in tien jaar verdubbelt tot ruim 7 miljard. Waar we dus naar moeten kijken is de manier waarop we vliegen: zuiniger, lichter, schoner."

Hilde Garssen: "Het is goed dat wij als bedrijf daarin ook onze verantwoordelijkheid kunnen pakken en de impact van onze vlieggreizen kunnen minimaliseren. Hoe ziet KLM de toekomst van het biofuelprogramma?"

Harm Kreulen: "We willen graag meer schaalgroottes bereiken. Maar dat valt niet mee: enerzijds omdat andere luchtvaartmaatschappijen niet net zulke stappen als wij zetten, anderzijds omdat de beschikbaarheid van verantwoord geproduceerde biobrandstof nog ontoereikend is. Maar goed, maatschappelijk verantwoord ondernemen is wel onze *license to grow*. Als het niet makkelijk kan, dan gaat het maar moeilijk." <<

Partners in 'groen'

In het Corporate BioFuel Programma berekent KLM op basis van het aantal passagiers en de bestemmingen per partner het gebruik van brandstof en de totale CO₂-uitstoot. Die partner kan aangeven voor welk percentage of bijdrage hij 'groen' wil vliegen. Daar koopt KLM duurzame biobrandstof voor in, partners betalen het verschil in prijs tussen de biobrandstof en de fossiele brandstof. De reductie in CO₂-uitstoot

komt op de balans van de partner. Partners*: ABN AMRO, FrieslandCampina, PGGM, Schiphol Group, Loyens & Loeff, Accenture, gemeente Amsterdam, Technische Universiteit Delft en ministerie van Infrastructuur en Milieu. De duurzame biobrandstof wordt geproduceerd door de Amerikaanse raffinaderij AltAir en geleverd door SkyNRG.

*Op basis van de gebruikte biobrandstof in 2016 en 2017